

U bolesničkom krevetu hiljadu muka!

JAVNA je tajna da su uslovi u mnogim srpskim zdravstvenim ustanovama ispod granice dostojanstva. Zato i ne čudi što je jedan od najvećih strahova - bojazan od odlaska u bolnicu.

Reporteri „Novosti“ obišli su na desetine bolnica u Srbiji i „postavili dijagnozu“ uslova u kojima se lečimo.

U zdravstvo je u proteklih desetak godina ubrizgano, samo iz javnih finansija, oko 15 milijardi evra, ali smo, i po opremljenosti i po kadrovskoj osposobljenosti, još daleko od Evrope. S tolikim novcem, upozoravaju stručnjaci, moglo je i moralo da se uradi mnogo više. Jer, prostorije u nekim prestoničkim klinikama, na primer, nisu renovirane decenijama, fasade otpadaju, krovovi prokišnjavaju, a u sobama bez klime često leži i po više od deset pacijenata.

O svakodnevnim problemima koji tište prosečnog pacijenta - beskonačnim redovima ili neljubaznosti medicinskog osoblja - ne treba ni govoriti!

NIŠ I KRUŠEVAC

VELIKE gužve najveći su problem Kliničkog centra Niš, ka kojem gravitira blizu dva miliona korisnika zdravstvenih usluga iz jugoistočne Srbije. Klinički centar raspolaže sa 1.465 bolničkih postelja, a u ovoj ustanovi godišnje se, u proseku, leči oko 57.000 pacijenata. Gužve su ogromne, poslednjih nedelja posebno, jer se masovno zamenjuje stolarija i renoviraju se praktično sve klinike u krugu KC.

- Rekonstrukcija je gotova, a u narednih mesec-dva počaćemo sa izgradnjom nove zgrade KC, gde ćemo dobiti još oko 600 kreveta i rasteretiti stare zgrade. Selimo hirurgiju, neurologiju, kardiologiju, sve urgentne grane medicine, tako da ćemo sva hitna stanja rešavati objedinjeno, u novom objektu - objašnjava za „Novosti“ dr Zoran Radovanović, zamenik direktora KC. - U staroj zgradi moći će da se rade takozvane hladne operacije, ortopedski zahvati...

Najgore je u hirurškom bloku.

- Moju bratanicu sam zatekla na hodniku, nemaju gde da smeste sve pacijente - kaže nam Jelena Z. - Svi su onda nervozni, i pacijenti i lekari.

U upravi KC napominju da su svesni da je dvanaest postelja za hirurški blok za urgentne slučajeve - alarmantno malo. Ukoliko bi došlo do saobraćajke većih razmera to bi izvesno napravilo problem.

S druge strane, kako javlja naš dopisnik iz Kruševca, oko 270.000 pacijenata Rasinskog okruga nema razloga za brigu. Prema rečima primarijusa dr Vojkana Kulića, generalnog direktora Zdravstvenog centra, u Kruševcu su sve prostorije, gde se neposredno radi s pacijentima, u odličnom stanju.

- Lekova i potrošnog bolničkog materijala imamo na zalihama najmanje za naredna tri meseca - kaže dr Kulić. - Tri puta dnevno se isporuči oko 1.000 obroka, opere se oko 1.500 kilograma veša... Nismo renovirali samo zgrade bolničke patologije i apoteke, sa kojima pacijenti nisu u direktnom kontaktu. Sa izgradnjom crkve u bolničkom krugu, koja je u toku, zaokružićemo obnovu bolničkog kompleksa. Kompletно obnavljamo zgradu Medicine rada, u okviru Doma zdravlja, u kojoj su smeštene fizikalna medicina, deo laboratorije i rendgen. Od oko 3.600 već je obnovljeno 2.500 kvadrata. Finansijsko poslovanje takođe je uredno. Jedina smo firma u gradu koja potražuje milione, a nikome ne duguje.

KRALJEVO

SVE dok zemljotres 3. novembra prošle godine nije zadesio Kraljevo, Kraljevcani, a s njima i oko 300.000 građana susednih gradova i opština, uglavnom iz Raškog okruga, mogli su da se pohvale da imaju gde da se leče. Od zemljotresa, međutim, situacija se bitno promenila, mada je bolnica u okviru Zdravstvenog centra „Studenica“ daleko od „logora“, kako bi se jednom reči mogli opisati poražavajući uslovi lečenja u nekim bolnicama po Srbiji.

U novembarskom zemljotresu, od svih zdravstvenih objekata u Kraljevu, osim zgrade Zavoda za javno zdravlje, koja je zbog teških oštećenja već srušena sa zemljom, najviše je stradala zgrada Internističke bolnice ZC „Studenica“ sa 220 kreveta i Odeljenjem dijalize, koja je samo nekoliko godina ranije bila potpuno obnovljena i savremeno opremljena. Stručnjaci se još dvoume da li da je sruše, pa da na tom mestu podignu novu bolnicu, ili da oštećenja saniraju.

Za razliku od Internističke, Hirurška bolnica Zdravstvenog centra izdržala je sve potrebe, ali problem je što je ona sada, sa veoma pristojnim uslovima za stacionarno lečenje, postala pretesna jer je u istu zgradu preseljena kompletna Internistička

bolnica sa Odeljenjem dijalize.

- Time smo i bolnički kapacitet sa 550 smanjili na 480 postelja - kaže dr Dragan Arsić, direktor ZC „Studenica“. - Najveći problem, međutim, imamo sa administracijom RZZO, koja se ponaša kao poseban centar moći. Svojim birokratskim, linearnim načinom određivanja sredstava svakodnevno nam otežavaju rad, tako da često nemamo dovoljno ni najvažnijih lekova, kao što su citostatici.

ŠABAC

U ŠABAČKOJ bolnici novo rukovodstvo se bori sa nasleđenim problemima.

- Služba za dijalizu Opšte bolnice, sa 114 pacijenata, jedina je u Srbiji koja radi u četiri smene - otkriva za „Novosti“ dr Branko Vujković, pomoćnik direktora za menadžment. - Uslovi rada su katastrofalni, a prostor skučen, o čemu smo obavestili Ministarstvo zdravlja i dobili uveravanja da će problem biti urgentno rešen.

Šabačka bolnica je 1. aprila ove godine dobila novo rukovodstvo na čelu sa dr Zorom Nikolić, subspecijalistom nefrologije, koja je već imala pripremljen projekat Centra za dijalizu. Do kraja godine ustanova će dobiti oko 300.000 evra za ovu namenu.

- Po svim medicinskim parametrima, dijaliza se radi u dve, eventualno tri smene, ali naša četvrta smena počinje u 22 i završava se u dva ujutro. Radimo noću, jer je mali i prostor, i broj aparata. Što je najgore, imamo nove aparate koji su dobijeni 2009. godine iz donacije italijanske vlade, ali nikad nisu priključeni - priča Vujković.

Sa obećanih 300.000 evra biće izvedeni građevinski radovi, i to u delu ugašene fizikalne medicine, koja se trenutno koristi kao magacinski prostor.

- Gorući problem je i neispravna centralna sterilizacija. Oprema iz 1979. godine remontovana je 2002. godine, kada je propuštena prilika da se obnovi. Potrebno nam je između 100.000 i 150.000 evra, što sigurno ne možemo iz sopstvenih sredstava - kaže Vujković.

ZRENJANIN

ZRENJANINCI su više od četvrt veka, sa žiteljima pet srednjobanatskih opština, izdvajali samodoprinos i sakupili 47,7 miliona evra za izgradnju nove bolnice u Zrenjaninu. Desetoetažna zgrada odavno je deo panorame grada na Begeju, a u nju

su postupno preseljavana pojedina bolnička odeljenja. Trenutno je, od 42.000 kvadratnih metara prostora, iskorišćeno nešto preko polovine.

U aprilu je useljena peta etaža, gde su ginekologija, ušno i urologija. Ostalo je još pet etaža da se završi, a finasiranje je neizvesno, jer više nema samodoprinos.

U novom objektu radi Urgentni centar, a otvorena je i jedinica za moždani udar, uz terapiju sa takozvanom medicinom na daljinu. Posredstvom audio-video linka sa Klinikom za neurologiju u Novom Sadu, utvrđuju se dijagnoze i određuju terapija. Nedavno je proradio i pejsmejker centar.

Zrenjaninska bolnica „Dr Đorđe Jovanović“ prva je medicinska ustanova u Srbiji koja je akreditovana na sedam godina.

Pacijenti imaju veliki komfor - smešteni su u trokrevetnim sobama sa kupatilom, tuš kabinom i opremom po najvišim standardima.

Sa druge strane, u zgradama stare bolnice sve je i dalje staro i zapušteno. Pacijenti iznose brdo primedbi - od uslova smeštaja, higijene, ponašanja osoblja, gužvi i čekanja, aparata u kvaru... Menadžment sve pravda lošim radnim uslovima.

* * * * *

ZDRAVSTVENI CENTAR U BORU POSTAO JEDNA OD NAJBOLJIH MEDICINSKIH USTANOVA

JOŠ MALO PA IDEALNO

BOR - U poslednjih pet godina Zdravstveni centar u Boru postao je jedna od najboljih medicinskih ustanova u Srbiji. U tom periodu ovde je investirano više od četiri miliona evra, zahvaljujući čemu je i kvalitet lečenja na zavidnom nivou.

- Zdravstveni centar je dobio najsavremenije Odeljenje intenzivne nege, gde je, uz sve ostale medicinske usluge, uveden i video-nadzor pacijenata 24 sata - ističe dr Dragan Stojadinović, direktor borskog ZC. - Potpuno je renoviran i moderno opremljen Prijemno-trijažni blok, kao i tople veze između odeljenja. Renovirana je kuhinja i obnovljeni su svi krovovi.

Po rečima našeg sagovornika, urađen je i sistem za centralni razvod gasova, a zamenjeno je 900 starih prozora od drveta onima napravljenih od PVC stolarije.

- Pratimo i, po mogućstvu, uvodimo nove metode lečenja - kaže dr Stojadinović. - Već se obavljaju najsloženiji hirurški zahvati, zbog kojih su ranije naši pacijenti bili upućivani u Niš ili Beograd. Uveli smo nove metode lečenja i na većini ostalih odeljenja, a najponosniji smo što sada u Bor dolaze pacijenti iz drugih gradova da bi ovde operisali katarakte.

Gužve, koje su rak-rana većine zdravstvenih ustanova, u Boru su ružna prošlost. Pre tri godine mesečno je bilo više od 60 pritužbi na rad lekara i osoblja u borskom Zdravstvenom centru. Poslednjih meseci podnese se, kvartalno samo jedna žalba. (Lj. T.)

* * * * *

STARI OBJEKTI I DOTRAJALE INSTALACIJE U KRAGUJEVAČKOM KLINIČKOM CENTRU

NA KLINIKAMA PUCAJU KOPČE

KRAGUJEVAC - Pojedine bolnice u Srbiji prepune su kadrova dostojnih horor filmova. Jedan od najdrastičnijih primera je Klinika za pedijatriju Kliničkog centra Kragujevac. Zbog nedostatka toaleta mališani su prinuđeni da idu do susednog ulaza u Školski dispanzer ili da koriste prirodu iza zgrade. Za ovaj slučaj, kada su „Novosti“ nedavno pisale, nadležni u Ministarstvu zdravlja, nisu ni čuli! Ali obećali su da će informaciju proveriti i reagovati.

Kako su nam rekli u KC „Kragujevac“, dok se ne izgradi novi objekat, najmlađi pacijenti su prinuđeni da koriste toalet u okviru specijalističkih polikliničkih ambulanti KC „Kragujevac“, na sporednom unutrašnjem ulazu u kliniku ili sanitarni čvor u okviru prostora dispanzera. Ovdašnjem kliničkom centru potrebna je hitna finansijska intervencija, zbog više decenija starih objekata, dotrajale instalacije, kvarova na skupim aparatima...

Prema rečima Vanje Đorđević, pi-ara KC, para nema za redovno održavanje, a novac neredovno stiže i za osnovno zdravstveno funkcionisanje centra. Prioriteti su održavanje i popravka aparata neophodnih za dijagnostiku i lečenje pacijenata. U toj oblasti se problem nekako i rešava, ali drugi čekaju godinama.

- Zbog dotrajale instalacije, stare 30 godina, česta su pucanja cevi - kaže Vanja

Dorđević. - Prozori na zgradi hirurškog bloka ne dihtuju. Zimi hladno, leti vruće. Potpuno su dotrajali i takozvani centralni bojleri na Klinici za pedijatriju, Klinici za internu medicinu i Klinici za urologiju. Zbog pucanja tih bojlera bolesnici često ostaju bez tople vode. Za rešavanje tog problema potrebno je samo 600.000 dinara, ali centar nije u mogućnosti da to samostalno reši.

Nadležni u Centru kažu da nije redak slučaj da zbog nedostatka bolesničkih postelja pacijenti leže na pokretnim kolicima. Kreveta nema dovoljno u Urgentnom centru, Klinici za neurologiju, Klinici za hirurgiju..(M. Đ.)

* * * * *

U SREMSKOJ KAMENICI NA ZRAČENJE ČEKA ČAK 526 PACIJENATA, A NEKI ĆE MORATI U KLADOVO

DVE MAŠINE DO KRAJA GODINE

NOVI SAD - Postupak za raspisivanje međunarodnog tendera za nabavku dva nova aparata za zračnu terapiju, koji će biti instalirani u Institutu za onkologiju u Sremskoj Kamenici, trebalo bi da bude pokrenut ovih dana, potvrdio je za „Novosti“ vojvođanski sekretar za zdravstvo dr Atila Čengeri. Iako se dva postojeća aparata u tom institutu gotovo i ne gase, na zračnu terapiju najtežih malignih oboljenja trenutno čeka čak 526 pacijenata.

- Tokom ove sedmice sa rukovodstvom instituta trebalo bi da preciziramo kakvi su im aparati potrebni, pošto se oni ne kupuju gotovi, već se sklapaju po zahtevu naručioca. Pojedinačna cena je oko dva miliona evra, a na tenderu će prednost imati proizvođači koji budu spremni da pristanu na plaćanje u više rata - dodaje Čengeri, potvrđujući da će nabavku finansirati sekretarijat na čijem je čelu.

Pokrajinski sekretar za zdravstvo veruje da će novi aparati za zračnu terapiju stići do kraja godine, a u to se nada i prof. dr Marko Erak, upravnik Klinike za zračnu terapiju kameničkog instituta.

- Trenutno na red za zračenje dolaze pacijenti koji su na liste čekanja stavljeni u martu. Dva postojeća „varijana“ instalirana su 2004. i 2006. godine i rade punim kapacitetom, ali to ni izbliza nije dovoljno da svi pacijenti iz dvomilionske Vojvodine terapiju dobiju odmah - kaže Erak. - Određeni broj obolelih će, najverovatnije, uskoro krenuti na zračenje u Kladovo, pošto tamošnji institut radi u samo jednoj smeni.

Nadamo se da ćemo tako do kraja godine obezbediti zračnu terapiju za bar 200 ljudi.

Pored dva aparata, koje će kupiti pokrajinska administracija, postoje nagoveštaji da bi u Kamenicu, zahvaljujući pomoći republičkog Ministarstva zdravlja, mogla da stignu još dva, čime bi se eliminisale liste čekanja. (Đ. V.)

* * * * *

OPERACIONE SALE U PRIJEPOLJU NAGRIZA VREME

OPREMA ZA MUZEJ

PRIJEPOLJE - Oprema u jednoj od tri operacione sale prijepoljske bolnice pre je, kažu, za muzejski eksponat nego za bolnicu 21. veka. Ovde su i dalje operacioni sto i lampa, ali i deo instrumenata sa kojima je hirurg dr Živko Petrović operisao slepo crevo prvom pacijentu 13. maja 1961. godine.

Hirurška služba prijepoljske bolnice ima šest hirurga i na usluzi je građanima opština Prijepolje, Nova Varoš, Priboj i Sjenica, a zbrinjava i povređene učesnike u saobraćaju na magistrali za crnogorsko primorje.

- Uz entuzijazam lekara i pomoć donatora od preko 15.000 evra renovirali smo prostorije i jednu operacionu salu. Najlošija je situacija u sali u kojoj se rade operacije sa opštom anestezijom, jer je oprema stara pola veka, a deo instrumenata 20 do 30 godina - ističe načelnik službe dr Zulkefil Bato Sadović, dečki hirurg. (M. N.)

* * * * *

DR AVDO ĆERANIĆ, DIREKTOR ZC „NOVI PAZAR“

SVE NAM NEDOSTAJE

NOVI PAZAR - Mada je poslednjih godina mnogo ulagano u zdravstvo Novog Pazara, u ovdašnjem zdravstvenom centru postoje odeljenja na kojima uslovi za lečenje i oporavak bolesnika nisu ni približni pristojnim, potrebnim i propisanim.

- Najteža situacija je na Odeljenju za plućne bolesti, koje je smešteno u potpuno dotrajaloj, ispucaloj i oronuloj zgradi bivšeg Internog odeljenja - kaže dr Avdo Ćeranić, direktor Zdravstvenog centra „Novi Pazar“, i naglašava da je jedan od prioriteta izgradnja novog hirurškog bloka. - U istoj zgradi nalazi se i Odeljenje

mikrobiologije, koje zbog oronulosti prostorija radi u nehigijenskim, vrlo teškim uslovima. Odavno planiramo da tu zgradu, u koju ćemo useliti i Odeljenje psihijatrije, renoviramo, ali još nismo uspeli da obezbedimo potrebna sredstva.

Sadašnji hirurški blok građen je 1970. godine, kada je Novi Pazar imao 60.000 stanovnika. Danas grad ima duplo više žitelja, a ovom zdravstvenom centru gravitira čak 200.000 pacijenata iz Novog Pazara i okolnih opština. (M. N.)

* * * * *

DR SREĆKO BOSIĆ, DIREKTOR BOLNICE POŽAREVAC

FALE KREVETI

POŽAREVAC - Opšta bolnica u Požarevcu trenutno ima oko 530 ležećih pacijenata, koji su, prema oceni čelnih ljudi ove ustanove, smešteni u solidnim uslovima.

- Stanje na desetak odeljenja sa ležećim pacijentima je zadovoljavajuće, ali uvek ima mesta za poboljšanje uslova. Ono što nam najviše nedostaje jesu bolji sanitarni čvorovi, jer se radi o staroj bolničkoj zgradi. Takođe, dobro bi nam došli i novi kreveti za pacijente, kao i nova posteljina, jer nastojimo da u svakom trenutku imamo po tri kompleta za zamenu - kaže dr Srećko Bosić, direktor Opšte bolnice i portparol Zdravstvenog centra Požarevac. - Nedostaju i pidžame, zbog čega je pacijentima dozvoljeno da ponesu svoje. (T. M.)

* * * * *

U KIKINDI SE DOVIJAJU NA SVE NAČINE

NI LEKA, NI LEKARA

KIKINDA - Zdravstvena služba u Kikindi, u okviru dve ustanove, Opšte bolnice i Doma zdravlja, funkcioniše kao i u većini ostalih gradova, uz uobičajene probleme.

- Suočeni smo s hroničnim nedostatkom medikamenata i dijagnostičkih preparata, čiju ponudu u celini određuju proizvođači i distributeri, a nedovoljno je i sanitetskog materijala - kaže dr Milan Mitrić, načelnik hirurgije u kikindskoj bolnici. - Dovijamo se na sve načine da pacijentima obezbedimo adekvatne uslove za lečenje. Dodatni problem je stalno prisutna mogućnost odliva visokostručnog medicinskog kadra, s kojim ionako kuburimo, prevashodno zbog relativno skromnih plata u našoj branši.

U celini imamo uslove koji omogućavaju redovno funkcionisanje, ali nešto više od toga, ako se finansije ne povećaju, nije moguće. (M. I.)